

't daglicht; daar worden ze van steenen gezuiverd, gewasschen en door zeven gescheiden in stukken van verschillende afmetingen.

De techniek vindt in de mijnindustrie een zeer veelzijdige toepassing, en 't is haar ontwikkeling die 't mogelijk maakt om kolen te ontginnen al liggen ze 1000 M. diep en bedekt door dikke lagen drijfzand.

Als de mijn is aangelegd, met haar vele werktuigelijke inrichtingen, dan begint de eigenlijke koolwinning die geschiedt door den handenarbeid van duizenden nijvere menschen. In de Limburgsche mijnen dalen dagelijks ruim 14000 arbeiders af. Hoe worden die menschen beloond voor hun werk, waardoor ze een bevolking van 2 millioen kunnen voorzien van alle kolen, benooidigd voor hun huishoudelijk gebruik, hun industrieën, stoomvaart- en spoorwegverkeer? Het mijnwerkersbestaan is geenszins zoo zwaar en gruwzaam, als men veelal denkt. Haast overbodig te zeggen; in onze mijnen werken geen vrouwen. De mannen hebben een acht-urigen werkdag, waarvan een deel gebruikt wordt voor loopen en schaften. In een groote, hooge bad- en kleedruimte trekt elke mijnwerker de kleeren waarmee hij van huis is gekomen uit en steekt zich in de plunje, die hij voor zijn werk heeft bestemd. De ongebruikte kleeren worden aan kettingen tot boven in de kap van 't gebouw geheschen zoodat daar een verzameling van bungelende vogelverschrikkers ontstaat, waarvan een kleerkoop zou waterstanden. De mijnwerker gaat van 't badgebouw door de lampisterie, waar hij zijn lamp krijgt, naar de kooien. Als de vier verdiepingen, die zoo'n kooi veelal heeft, vol menschen geladen zijn, wordt ze na een electricch sein naar beneden gelaten. Beneden op een van de laadplaatsen houdt de kooi stil, de mijnwerkers gaan door de lange donkere gangen, elk naar zijn werkplaats, de z. g. kolenpost.

Bij de laadplaatsen zijn de gangen breed en ruim en er brandt daar electricch licht; er is druk verkeer op de rails van aan- en afrijdende treinen van kolenwagentjes, die in de zijgangen nog wel door paarden worden voortgetrokken. 't Hoofdverkeer geschiedt echter met locomotieven die door middel van benzine of saamgeperste lucht worden voortbewogen. In de meeste gangen heeft de mijnwerker geen ander licht dan dat van zijn mijnlampje; als hij een collega glimworm tegenkomt is de gewone groet „Glück auf”, alsof steeds de hoofdgedachte is „als ik maar weer behouden boven kom”. Ondragelijk is 't verblijf ondergronds toch niet, de lucht wordt er voortdurend ververscht, de temperatuur is vrij constant en matig warm; wel is 't er zwart en op sommige plaatsen vochtig, op andere droog en stoffig. Na den arbeid, weer boven gekomen, neemt de mijnwerker een sproeibad en laat zijn vuile kleeren in 't badgebouw achter, zoodat hij frisch en zindelijk in zijn woning terug komt. Zestien uren van elken werkdag en den Zondag blijft de mijnwerker boven den grond; een deel van dien tijd wordt veelal benut voor 't bebouwen van 't lapje grond bij zijn woning. In de omgeving der mijnen wordt met spoed gebouwd aan groote groepen goede en hygiënisch ingerichte arbeiderswoningen; de mijnbevolking neemt zeer snel toe, vooral in de oorlogsjaren, nu vele Nederlanders die in Westfalen werkten naar Limburg zijn gekomen. De huizenkolonies liggen vrij, soms tegen heuvels, bij dennenbosschen of omgeven door bouwland of groene beemden. De levensstandaard in de mijnstreek is vrij hoog, maar de loonen in evenredigheid ook hooger dan in andere bedrijven. Deze hooge verdiensten hebben 't groote voordeel, dat vrouwen en jonge kinderen niet buitenshuis werk hoeven te zoeken.